

Programa 2019
Fundació Antoni Tàpies

Programa 2019

*Les dates són aproximades.

Exposicions

- Antoni Tàpies, Col·lecció. Sèrie certeses sentides.
(Març 2019 - Gener 2020)
- Antoni Tàpies. Teatre.
(Octubre 2019 - Gener 2020)

Projectes

- Albert Serra. Roi Soleil.
(Març - Juny 2019)
- Hannah Collins. I will make up a song and sing it in a theatre with night air above my head.
(Juny 2019 - Setembre 2019).
- Ariella Azoulay. Història potencial.
(Octubre 2019 - Gener 2020)
- Cicle de performances: *Someone walking around*.

Activitats destacades

Projectes oberts | Antoni Tàpies i l'esfera pública. Itinerari | Cicle de concerts. Antoni Tàpies i les músiques d'Àsia | Aproximacions | La Montaner y Simón, una editorial amb història. Itinerari | La Montaner y Simón, una fàbrica de llibres | Antoni Tàpies. Dansa | Jornades per a docents | Visita exclusiva per als Amics de la Fundació Antoni Tàpies | Visites i altres activitats gratuïtes en motiu de la Nit dels museus | Visita comentada La conservació de les obres d'Antoni Tàpies a les sales d'exposició | Seminari internacional: Francesc Tosquelles (primavera 2019) | Seminari internacional: Ariella Azoulay (tardor 2019 coincidint amb l'exposició *Ariella Azoulay. Història potencial*)

Exposicions

*Les dates són aproximades.

Antoni Tàpies, Col·lecció. Sèrie certeses sentides

Març 2019 - Gener 2020

La Fundació Antoni Tàpies, compromesa amb la difusió del llegat de l'artista, posa un èmfasi especial en la col·lecció concebuda i donada al llarg dels anys per Antoni Tàpies i Teresa Barba. Aquesta col·lecció representa a bastament la trajectòria de l'artista, amb prop tres-centes obres majors i un miler d'obra gràfica, llibres d'artista i edicions. Per mostrar aquesta col·lecció, la Fundació ho fa posant un èmfasi en períodes, problemàtiques i conjunts d'obra que permeten una aproximació de caràcter monogràfic.

Ara que ens apropem al 30è aniversari de l'obertura al públic de la Fundació Antoni Tàpies es presentarà un bloc de treball realitzat l'any 1991. Aquell any Antoni Tàpies va realitzar una sèrie d'obres sobre tèxtil sintètic. Aquest material va servir per tapar i protegir el terra de l'estudi de Tàpies mentre ell pintava. Manuel J. Borja-Villel, aleshores director del museu de la Fundació, va fer-ne una tria que es va exposar amb el títol de *Certeses sentides*. Vint-i-vuit anys més tard, la Fundació reprèn aquest bloc de treball per mostrar-lo en la seva integritat, recuperant peces que no s'havien vist abans i acompanyant-lo d'una sèrie d'escultures de bronze i de terra xamotada del mateix període.

L'any 1998, el filòsof Xavier Antich, avui en dia President del Patronat de la Fundació Antoni Tàpies, escrivia un assaig en què glossava aquests treballs marcats per les constants de la recerca estètica de Tàpies: "*Certeses sentides* és, potser, la gran sèrie dels anys noranta. Però no és pas una sèrie a l'ús: el que lliga aquestes obres de 1991 no és una unitat temàtica ni formal. No és una síntesi ni un compendi, menys encara un balanç; si és una summa, ho és perquè no es deixa totalitzar, com l'aritmètica de l'atzar que pobla alguna de les seves obres. Cada obra està plantada enmig de la sèrie, per contradir allò que, en les altres obres, és dit; i contradir és una forma de dir el mateix, però cap per avall, negant qualsevol afirmació plàstica amb la seva contradicció."

Antoni Tàpies. Teatre

Octubre 2019 - Gener 2020

Entre el 1961 i el 1989 Antoni Tàpies va realitzar cinc escenografies. Aquests projectes per a obres teatrals no es diferencien de la resta de la seva obra, atès que no fan cap referència a una situació espacial ni al·ludeixen a l'aparició dels personatges. Tenen les seves lleis i comparteixen moltes de les imatges que ja es troben a la seva obra, com ara el nus, la corda, el llit i el paper plegat. Com a epíleg, l'any 1992 Tàpies va participar en un projecte d'òpera per al Liceu que no es va arribar a estrenar (en queden un llibret, una partitura i uns dibuixos). La Fundació repassarà aquests sis projectes a partir de materials diversos, des d'esbossos, fotografies, programes de mà i articles de premsa fins a material audiovisual i alguna escenografia que s'ha conservat, i els acompanyarà amb una tria d'obres coetànies properes a les seves col·laboracions escenogràfiques.

Aquest projecte s'emmarca dins de l'Any Brossa, i en l'homenatge a Josep M. Mestres Quadreny amb motiu del seu 90è aniversari.

Projectes

Albert Serra. Roi Soleil

Març 2019 - Juny 2019

Albert Serra (Banyoles, 1975) és emblema d'una cinema que es troba bé tant a les sales de cinema com als museus. La seva obra ha esborrat les diferències entre aquestes dues institucions posant en relleu que allò que compta és l'espectador, sovint seduït per atmosferes estranyes i actors sortits de l'entorn més immediat de l'autor. La seva presència no s'ha limitat als festivals de cinema, sinó que en els darrers anys ha participat a *Documenta 13* amb *Els tres porquets*, al Pavelló català de la Biennal de Venècia amb *Singularitat* i en una producció, titulada *Liberté*, al Volksbühne de Berlín.

Roi Soleil (2017), una obra emparentada amb la pel·lícula *La mort de Louis XIV* (2016), es presentarà a la Fundació Antoni Tàpies. Tal com va dir el crític Olaf Möller, Albert Serra hi aconsegueix fondre la performance i la instal·lació fins a crear una "bèstia minimalista" banyada en llum de neó vermella. Les imatges de *Roi Soleil* van ser enregistrades l'any 2017 a la Galeria Graça Brandão (Lisboa) on Lluís Serrat fa el paper que Jean-Pierre Léaud va fer a la pel·lícula homònima. En paraules d'Albert Serra, davant dels visitants d'una galeria d'art, un actor escenifica la lenta agonia del monarca francès Lluís XIV, fins a la seva mort, en un desafiament físic i psicològic de notable complexitat.

"*Roi Soleil* és una reflexió sobre el significat visual del rostre de l'actor i el profund misteri que hi ha darrere de tota interpretació genuïna. Les tres dimensions essencials d'aquest cos moribund, la persona, l'actor (la persona vana que és conscient de ser filmada) i el personatge, són qüestionats i fusionats amb sensualitat i innocència".

Aquest projecte es presenta a la Fundació Antoni Tàpies amb el suport i la col·laboració d'Albert Serra i Montse Triola.

Hannah Collins. I will make up a song and sing it in a theatre with night air above my head.

Juny 2019 - Setembre 2019

Hannah Collins (Londres, 1956) ha estat reconeguda per la dimensió documental complexa de les seves fotografies que sovint es presenten en grans formats. Les seves instal·lacions de caràcter cinemàtic han fos aspectes de la memòria col·lectiva, la història i la vida quotidiana. El caràcter observacional que tant ha caracteritzat el seu treball desplega relats sorgits de localitzacions geogràfiques, sovint de caràcter remot i que s'associen per generar una profunditat de camp que va més enllà de la fotografia. Hannah Collins, tot i ser una artista internacional, ha viscut a Barcelona i se la considera una més a l'escena artística de la nostra ciutat.

El projecte que Hannah Collins presentarà a la Fundació Antoni Tàpies posa el focus en la figura de l'arquitecte egipci Hassan Fathy. Entre 1946 i 1954 Fathy va concebre i construir New Gurna, introduint principis ecològics propis de l'arquitectura de l'Orient Mitjà feta amb adob. L'accés a un habitatge sostenible, aigua potable, escoles i el suport a la cultura del poble guiaven els seus ideals. La seva inspiració partia dels assentaments beduïns. Més tard, a la dècada de 1960, Fathy inicià un altre projecte a New Baris, sostingut també sobre un model sostenible. Però aquest projecte va romandre inacabat un cop la guerra de 1967 el va interrompre. Igualment, la restauració de New Gurna es va aturar arran de la revolució de 2011. Ara aquesta ciutat decau als afores de Luxor, enmig d'un extraradi de ciment i construcció precària.

El film de Hannah Collins ens mostra l'estat actual de les obres de Hassan Fathy a partir de fotografies fixes, animades per la vida que els envolta i confosos amb les ruïnes històriques d'Egipte. Aquesta obra ha estat realitzada en col·laboració amb Duncan Bellamy, que ha creat la banda de so.

Aquest projecte ha rebut el suport de la Galeria Joan Prats.

Ariella Azoulay. Història potencial

Octubre 2019 - Gener 2020

Ariella Azoulay (Tel Aviv, 1962) és escriptora, realitzadora de vídeoassaigs, comissària d'exposicions i una de les veus més innovadores en el camp de la història i la teoria de la fotografia, així com dels estudis de cultura visual. Des que va publicar *The Civil Contract of Photography* (Zone Books, 2008) ha esdevingut un referent ineludible per pensar en els efectes i les possibilitats polítiques dels arxius fotogràfics. Una de les nocions amb més impacte que se n'ha derivat del seu treball com a investigadora ha estat la d'història potencial, una noció sortida de les seves anàlisis sobre el llarg conflicte que ha marcat la història d'Israel i Palestina. D'acord amb l'autora, la història potencial s'ha d'entendre com un conjunt de possibilitats no realitzades en el decurs històric i a la vegada com les possibilitats futures que no es contempen en el relat dels esdeveniments del passat. Aquesta noció desperta, en definitiva, la polifonia latent en les relacions civils, que en el cas de Palestina, haurien permès una convivència.

Per a la presentació del seu projecte a la Fundació Antoni Tàpies, Ariella Azoulay aplega les investigacions més recents que han marcat el seu treball: *Gestos d'esclavatge: els arxivers* (sobre les apropiacions d'objectes etnogràfics al continent africà durant el període colonial), *La història potencial del patrimoni dels museus* (un film que proposa utilitzar els objectes etnogràfics com a passaports globals per a persones del continent africà que es troben sense el dret de ciutadania un cop surten d'Àfrica), *(In) Documentat* i *La història natural de la violació* (sobre la invisibilitat de les violacions massives perpetrades en acabar la segona Guerra Mundial a Alemanya), *Prou!* (sobre la Declaració Universal dels Drets Humans com una acció liderada per la UNESCO sense correspondència amb els drets exigits per les lluites obreres), *Llibres fora del seu lloc* i *Obres mestres* (sobre la política de devolució i retorn del patrimoni cultural usurpat a les comunitats jueves durant el nazisme) i *La història potencial de Palestina* (un exercici d'exposició de les possibilitats de convivència civil malgrat el conflicte).

Aquesta presentació dels projectes d'Ariella Azoulay afegeix la celebració d'un seminari internacional i una publicació, tot plegat finançat pel projecte europeu "4Cs: From Conflict to Conviviality through Creativity and Culture".

Cicle de performance i intervencions artístiques: *Someone walking around*

Amb aquest títol un xic críptic, l'artista i comissari d'exposicions belga Erich Weiss presenta un cicle d'intervencions artístiques i performances efímeres que tindran lloc durant la primavera del 2019. Són accions aparentment espontànies que cohabiten, durant unes hores o uns dies, amb les obres exposades. D'aquesta manera, el públic es troba amb un element inesperat que l'obliga a ressituar-se dins l'exposició.

Els artistes escollits per formar part del cicle, tots ells coneguts a bastament en l'àmbit de la performance, han acceptat les regles del joc: actuant com a convidats a l'exposició dedicada a Antoni Tàpies. Com si citessin la famosa dita de Duchamp *a guest + a host = a ghost* (un convidat + un hoste = un fantasma), la presència dels artistes serà semblant a la d'un fantasma que apareix i desapareix, sovint deixant un rastre de la seva visita, oferint al públic la possibilitat d'atendre el seu protagonisme accidental en un espai dedicat a un altre artista.

Els artistes invitats són: Nils Nova, Roman Ondak, Germaine Kruijff amb Jacqueline Seligmann i Jirí Kovanda.

Activitat produïda per la Fundació Antoni Tàpies en col·laboració amb, entre d'altres, Mondriaan Fonds i Centro Checo Madrid.

Activitats destacades

· Aproximacions.

Visites comentades a les exposicions en curs *Antoni Tàpies, Col·lecció. Sèrie certeses sentides* i *Albert Serra. Roi Soleil*.

· Antoni Tàpies i l'esfera pública. Itinerari

Itinerari comentat que dona a conèixer algunes de les obres d'Antoni Tàpies situades en diferents institucions i espais públics de la ciutat de Barcelona, i que posa de manifest el vessant més social i compromès de l'artista. El recorregut inclou la visita a les obres *Núvol i cadira* (1990), *Mitjó* (maqueta, 1991; escultura, 2010), *Homenatge a Picasso* (1983) i *Sala de reflexió* (1996).

· La Montaner y Simón, una editorial amb història. Itinerari

Itinerari guiat que té com a objectiu donar a conèixer la història de l'antiga editorial Montaner y Simón.

· Cicle de concerts. Antoni Tàpies i les músiques d'Àsia

Cicle de concerts. Activitat en col·laboració amb el Programa de Músiques d'Àsia de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC). Cicle comissariat per Horacio Curti.

· La Montaner y Simón, una fàbrica de llibres

Aquesta visita dinamitzada, pensada per a famílies, dona a conèixer la història de l'edifici i la seva funció original com a editorial.

· Antoni Tàpies. Dansa

Visita dinamitzada a l'exposició vigent que conclou amb un espectacle de dansa ,a càrrec del ballarí Borja Fernández sota la direcció artística d'Anna Arboix.

· Projectes oberts

L'activitat, pensada per a professorat d'ESO i batxillerat, vol estimular el treball a l'aula al voltant de l'exposició *Antoni Tàpies, Col·lecció. Sèrie certeses sentides*.

· Jornades per a docents.

El paper de les cartografies en els processos de transformació de l'aula i dels centres educatius.

Activitats en preparació:

- Seminari internacional: Francesc Tosquelles (primavera 2019).
- Seminari internacional: Ariella Azoulay (tardor 2019 coincidint amb l'exposició *Ariella Azoulay. Història potencial*).
- Visita exclusiva per als Amics de la Fundació Antoni Tàpies.
- Visites i altres activitats gratuïtes amb motiu de La Nit dels Museus.
- Visita comentada. La conservació de les obres d'Antoni Tàpies a les sales d'exposició.

Més informació:

DANIEL SOLANO
CAP DEPT COMUNICACIÓ

FUNDACIÓ ANTONI TÀPIES
ARAGÓ, 255 - 08007 BARCELONA
t. 667 060 753 - +34 934 870 315
PRESS@FTAPIES.COM
WWW.FUNDACIOTAPIES.ORG